

MENDEI HÍRADÓ

Önkormányzati tájékoztató 2016./VI. szám

KEDVES MENDEI LAKOSOK!

2016. decemberében járunk, az utolsó Mendei Híradót tartja a kezében az olvasó. Alig, hogy kettőt pislantotunk ismét eltelt egy esztendő.

Az egész évi

nagy rohanás után nemsokára elcsendesedik minden, bezárnak az üzletek, leáll a forgalom és mindenki igyekszik családi körben tölteni Karácsony ünnepét. A Karácsony a béke, a szeretet, a család ünnepe. Ilyenkor lelassulunk, és több időt szakítunk szeretteinkre, embertársainkra. Alkalmat kerítünk egymás meglátogatására, kapcsolataink ápolására. A karácsony meghitt légköréből nehezen tudja kivonni magát az ember, hiszen Isten emberhez lehajló szeretete mindenkit megérint.

A magam és a képviselőtestület nevében köszönöm mindenkinek, hogy a 2016. évben is aktív részesei voltak községünk mindennapjainak, segítették az önkormányzat munkáját. Köszönöm a közalkalmazottaknak, a polgármesteri hivatal dolgozóinak, az iskola, az óvoda, az egészségügyben dolgozóknak, hogy a nehéz körülmények között is színvonalasan látták el a feladatukat. Köszönöm a település lakosainak, hogy társadalmi munkájukkal aktívan részt vettek ren-

dezvényeinken, valamint köszönöm az egyházak és a vállalkozók segítségét azért, hogy erkölcsileg és anyagilag is támogattak minket.

Végezetül engedjék meg, hogy

Ady Endre soraira

kívánjak mindenkinek

meghitt, békés, boldog

karácsonyt!

Kaszanyi József
polgármester

*„Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a háláének
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.
Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumban
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.”*

Testületi hírek!

Mende Község Önkormányzatának képviselőtestülete az előző Mendei Híradó megjelenése óta 4 testületi ülést tartott október és november hónapokban.

Az októberi testületi üléseken elbírálta a vis maior útpályázatokra beérkezett kivitelezői, műszaki ellenőri ajánlatokat, valamint sor került egyéni kérelmek megtárgyalására is. A novemberi testületi üléseken a képviselők döntöttek újabb vis maior pályázat benyújtásáról, amely utak helyreállítására irányul, módosították a költségvetést, valamint meghozták a decemberi ünnepekhez méltó megünnepléséhez kapcsolódó döntéseket.

A testületi ülések jegyzőkönyvei a www.mende.hu weblapon megtekinthetők.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Vége felé közeledik a csatornázás

Kérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy akinek még nincs csatornája, vagy valamilyen problémája van vele, jelezze a timi@mende.hu email címen, vagy hívja Petényiné Király Tímeát a 30-307-2044-es számon!

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Hivatali munkarend

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy az ünnepek ideje alatt a Polgármesteri Hivatal ügyeleti napjai a következőképpen alakulnak:
2016. december 27-30 között a Polgármesteri Hivatalban igazgatási szünet lesz. Ezen a héten kizárólag elhunyt személy anyakönyvezése esetén a 06-30/220-8440-es telefonszámon Wágner Istvánné érhető el.
Az ünnepek utáni első munkanap 2017. január 2. (hétfő)

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Tisztelt Mendeiek!

A Mende Polgárőrség Egyesület nevében szeretném megköszönni mindenkinek, hogy közvetlenül vagy közvetve segítette munkánkat. Köszönöm a lakosok állandó figyelmét, anyagi hozzájárulását.

Az Önök segítségének is köszönhető, hogy már nemcsak az éjszakai járőrözés, hanem a nappali ellenőrzés is folyamatos községünkben. Polgárőreink éjjel-nappal járják az utcákat és figyelnek – elsősorban – az idősebb, kiszolgáltatottabb személyek lakókörnyezetére. Községünk biztonsága, lakosaink védelme továbbra is kiemelkedő fontossággal bír. Kérem Önöket is, figyeljenek embertársaikra és amennyiben szokatlan dolgot észlelnek, bátran értesítsenek minket, vagy akár szólítsák meg járőreinket! Végezetül engedjék meg, hogy magam és polgárőrtársaim nevében kívánjak mindenkinek biztonságos, békés ünnepeket és jó egészséget!

Tisztelettel: Gecser István
elnök
tel.: 06-30-441-5027

Tisztelt Mendeiek!

Az év végéhez közeledve mindannyian számot vetünk az elmúlt esztendő történéseivel. Ahogy egyéni életünket átgondoljuk, úgy a szűkebb környezetünk, településünk gondoljai és megoldott problémái, közös sikereink is eszünkbe jutnak. Örömmel tölt el, hogy Mende idén is sikeres évet zárt, a település fejlődése biztosított és folyamatos volt.

A térség országgyűlési képviselőjeként az új esztendőben is minden lehetőséggel segíteni fogom a további előrehaladást és bízom benne, hogy együtt még több jót tudunk tenni településünkért.

Mende minden lakójának áldott, szeretettéljes, Békés Karácsonyi Ünnepeket és eredményekben gazdag, Boldog Új Esztendőt kívánok!

Pogácsás Tibor
országgyűlési képviselő
Önkormányzati Államtitkár

Impresszum:

Mendei Híradó 2016./VI. szám

Kiadja: Mende Község Önkormányzata
2235 Mende, Fő út 14.

Kiadásért felelős: Kaszanyi József polgármester
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság
Nyomdai előkészítés és kivitelezés:
SK. Marketing Kft. 2230 Gyömrő, Eskü utca 15/a.

Étkezési térítési díj befizetések

December hónapban

Befizetés kizárólag a Polgármesteri Hivatalban, januártól átutalással is teljesíthető!

2016. december 09. péntek

9⁰⁰–11⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2016. december 12. hétfő

9⁰⁰–18⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2016. december 14. szerda

7⁰⁰–15⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

pótbefizetés:

2016. december 19. hétfő

9⁰⁰–18⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. Január hónapban

2017. január 09. hétfő

9⁰⁰–18⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. január 11. szerda

7⁰⁰–15⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. január 13. péntek

9⁰⁰–11⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

pótbefizetés:

2017. január 16. hétfő

9⁰⁰–18⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

Utalni a Mendei Polgármesteri Hivatal

11742056-15730631 számú bankszámlájára lehet minden hónap 15-ig a kiküldött pontos összeg átutalásával. A közlemény rovatban kérem, tüntessék fel a gyermek nevét és osztályát, hogy be tudjuk azonosítani a beérkező összeget. A befizetésről a számlákat a beérkezéstől számított 10 napon belül eljuttatjuk az iskolába.

Kérjük, tartsák be pontosan az időpontokat! Ha a pótnapon sem történik befizetés, az érintett szülő felszólítást kap, és a gyermek a következő hónaptól csak akkor étkezhet, ha a hátralékot rendezi.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Tisztelt Adózók!

A kettős könyvvitelt vezető vállalkozóknak - amennyiben a tárgyévet megelőző adóévben az éves szinten számított árbevétele az 100 millió forintot meghaladta - iparüzési adóelőleget a naptári- illetve üzleti év utolsó hónapjának 20. napjáig ki kell egészítenie az adóévi várható fizetendő adó összegére. Nem kell tehát feltöltést teljesíteniük azoknak az adózóknak, amelyeknek az adóévet megelőző adóévben elért árbevétele az 100 millió forintot nem haladta meg.

A feltöltési kötelezettség beállásának és befizetésének határideje 2016. december 20.

Tájékoztatom a tisztelt lakosokat, hogy gépjárműadó és iparüzési adóhátralékkal, késedelmi pótlék tartozással rendelkező ügyfeleink felszólítása a befizetés teljesítésére megtörtént. Amennyiben a hátralékos adózók felszólítás ellenére sem rendezik tartozásaikat, az I. fokú adóhatóság megkezdi a végrehajtási eljárást, illetve a gépjárművek forgalomból történő kivonását.

Tisztelt gépjárművel rendelkező ügyfeleink! Felhívom a figyelmüket, hogy amennyiben gépjármű eladásra kerül sor, az eladást követő 5 napon belül az adásvételi szerződés két példányával fel kell keresniük az Okmányirodát. Ha az Okmányirodában bejelentett változást követő 15 napon belül nem történik meg a gépjármű tulajdonjogának rendezése, úgy a gépjárművet forgalomból kivonják. Kérem, az ünnepekre, illetve az igazgatási szünetekre legyenek különös tekintettel, ugyanis amennyiben a gépjármű az adásvételt követő év január 15. napján még az előző tulajdonos/üzembentartó tulajdon/üzembentartói jogában van, úgy az adott év gépjárműadó fizetési kötelezettsége őt terheli.

Adóügyi kérdéseikkel a 06-29/438 001/16 telefonszámon, illetve a viola@mende.hu címen keressenek.

Mindenkinek köszönöm az egész éves türelmes együttműködését!

Kívánok mindenkinek békés, meghitt ünnepeket és áldásban bővelkedő, egészséges újévet!

Farkasné Mladoniczki Viola

Karácsonyi rendelési idők:

Ez évben Dr. Marosi Gyöngyi lesz szabadságon a két ünnep között, illetve 2017. január 2-án.

Az utolsó rendelés december 23-án, pénteken lesz Dr. Marosi Gyöngyi rendelőjében, mivel aznap Dr. Dóczi Ildikó szabadságon lesz.

December 24-25-26-án Központi Ügyelet lesz.

December 27-28-29-30-án és 2017. január 2-án Dr. Dóczi Ildikó rendel a saját rendelési idejében és rendelőjében.

December 31-től január 1-ig Központi Ügyelet lesz.

A rendelések 2017. január 03-tól a megszokott rendszerint folytatódnak.

Minden kedves betegünknek békés karácsonyt és egészségben gazdag 2017-es esztendőt kíván
Dr. Marosi Gyöngyi és Dr. Dóczi Ildikó!

Ez úton mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik drága Édesanyánkat, Fekete Istvánnét (Inglis Erzsébet) utolsó útjára elkísérték, sírjára virágot, koszorút helyeztek, együttérzésükkel gyászunkban támogattak és fájdalmunkban osztoztak.
Fekete család

Tisztelt Lakosok!

2016. 11. 15-én megnyitja kapuit a pusztaszentistváni Községi Ház / régi iskola/. Minden hétköznap 16-20 óra között szeretettel várunk minden játszani vágyó gyermeket-felnőttet egy kis pingpongozásra, csocsózásra, darts csatára, sakkozásra, esetleg társasjátékozásra.

Mindenkinek kellemes időtöltést kívánunk!

Könyvtár új nyitvatartása:

Hétfő	zárva
Kedd	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Szerda	10 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
Csütörtök	zárva
Péntek	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰

Várunk minden érdeklődőt! Könyvtárosok

A „NOÉ” Állatorvosi Rendelő Rendelési ideje: Súlysáp Patak sétány 5.

Hétfő:	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
Kedd:	08 ⁰⁰ -10 ⁰⁰ és 16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
Szerda:	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
Csütörtök:	08 ⁰⁰ -10 ⁰⁰ és 13 ³⁰ -15 ³⁰
Péntek:	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰

Mende Fő u. 46/a

Szerda:	13 ³⁰ -15 ³⁰
Csütörtök:	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰

KEDVES BANDI (-KA)!

Búcsúzunk Tőled a nyugdíjas klub, a népiegyüttes tagjai s számos más emberek, akik nagyon szerettek.

Én személyesen, mint legjobb barátod, akivel sok közös emlék kötött össze. Együtt jártunk alsó iskolába, s együtt szerveztük ennek 50 éves találkozóját. Együtt fociztunk a mendei „Aranycsapatban”, és számos más mendei rendezvényen voltunk együtt. (pl: szüreti felvonulás, nyugdíjas és egészségügyi klub).

Nem felejttem milyen „lelkesen és szeretően” vettél részt azokon a rendezvényeken, ahol megismert a község lakossága. Együtt voltunk Németországban, Ukrajnában és Erdélyben. Soha nem felejtjük, amikor szót énekeltél gyönyörű bariton hangodon.

Ha képeztél volna magad zenében, sokra vihettél volna. Kiemelném a mendei hagyományörző népiegyüttesben hosszú ideig betöltött munkádat.

Súlyos betegségedet türelemmel és alázattal viselted, ebben enyhítette fájdalmaidat élettársad, Erzsike. Nagyon szerettel pecázni, 40 évig

vadásztál és bármely községi megmozdulásban részt vettél. Mindent szívből és szeretettel vállaltál. Nagyon fáj, hogy elmentél Barta András. Hosszú (82 év) életed s közösségi munkád által sokan (nem is hiszed mennyi-en) tiszteltek és szerettek Mendeden.

Kedves Barátom!

Fájó szívvel búcsúzunk Tőled, nyugodjál békében.

Szuhányi Ferenc

ÉPÜL-SZÉPÜL TELEPÜLÉSÜNK

A MendeVíz Nonprofit Kft. munkatársai és a közmunkások mart aszfalttal kijavították a balesetveszélyes kátyúkat a szentistváni bekötőút két oldalán.

Megkezdődött a Hősök tere felújítása.
A munkálatok várható befejezése 2017. 03. 15.

FELSZENTELÉSRE KERÜLT A LÉLEKHARANG

2016. november 1-én ünnepélyes keretek között felszentelésre került a lélekharang a temetőben.

A harangot sokak áldozatos felajánlásából Gombos Miklós aranykoszorús harangöntő mester készítette, melynek költsége 1 026 160 Ft volt.

Az adományokból fennmaradt összegből 4 db pad megvásárlásra került sor, melyek tavasszal kerülnek kihelyezésre a temetőbe. A harang használata a temetések során díjmentes.

Kaszanyi József
polgármester

MEGTÉVESZTŐ ÁRUBEMUTATÓK

Időről időre hallani különféle médiákban a lakosok – elsősorban az idősebb generáció – ellen irányuló megtévesztésekről, a velük szemben elkövetett csalásokról.

Ebben a számban, elsősorban a termékbemutatók veszélyeire hívnánk fel a figyelmet.

Vannak olyan termékbemutatót szervező cégek, melyeknek az a módszere, hogy a kiszolgáltattott, idős embereknek azt ígéri, ingyen meghívják őket egy kirándulásra, felméri az egészségi állapotukat, s különböző ajándékokat ígérnek nekik. Ezáltal elültetik bennük azt az érzést, hogy ezt a vásárlással viszonyozniuk kell, s a gyanútlan emberek gyakran olvasatlanul aláírnak mindent, amit eléjük tesznek, illetve, ha valamit nem értenek, akkor a szóban elhangzottakra hagyatkoznak.

A problémát az jelenti, ha már aláírásukkal elláttak egy dokumentumot, nagyon nehéz bizonyítani, hogy szóban más hangzott el. Gyakran előfordul az is, hogy telefonon értesítik a fogyasztót arról, hogy nyert valamit, felkeresik a lakásán, hogy átadják az ajándékot.

A jogszabály értelmében, ha üzlethelyiségen kívül köttetik meg egy szerződés, vagy történik a vásárlás, akkor a fogyasztót a szerződés megkötésétől, vagy a termék átvételétől számított 14 napos elállási jog illeti meg.

Az elállási jog azt a célt szolgálja, hogy a vásárló a termék kipróbálása közben győződjön meg arról,

hogy szüksége van-e a termékre, ezért ennek érvényesítése nem tehető attól függővé, hogy pl. megtartotta-e a termék csomagolását, vagy kibontotta-e azt. Ha futár vagy szállító viszi ki a terméket, az ő jelenlétében győződjön meg róla, hogy a megrendelt termék van-e a dobozban, és a szállítólevélre írtak egyeznek azzal, amit megrendeltek. Ha a vásárló valamilyen eltérést tapasztal, akkor a szállítóval jegyzőkönyv formájában ezt rögzítenie szükséges ahhoz, hogy a későbbi viták elkerülhetőek legyenek.

Természetesen vannak olyan termékbemutatókat szervező cégek, akik az összes hatályos előírás betartásával szervezik meg rendezvényeiket, de vannak sajnos olyan cégek is, amelyek igyekeznek kibújni az elállási jog elfogadása alól, és számtalan kifogást támasztanak. Mivel a nagy összegű vásárlásoknál gyakran hitelszerződést is kötnek, gyakran hivatkoznak arra, hogy a hiteligénylési folyamat már elindult, ezért nem lehet elállni – ami természetesen nem igaz, sőt, ha elállási jogával él a fogyasztó, azzal egyidejűleg a hitelszerződést is felbontja.

MEGTÉVESZTŐ ÁRUBEMUTATÓK

NE FELEDJE!

Ha megbánja a vásárlást, a szerződés megkötése után 14 napon belül még elállhat a szerződéstől.

Szolgáltatás vásárlása esetén ez a szerződés megkötését követő 14 nap, termék esetében a kézhezvételtől számított 14 nap.

Amennyiben az elállási jogról nem kapott tájékoztatást, úgy a határidő 12 hónappal meghosszabbodik.

Amennyiben így dönt, elállási szándékát mindig célszerű írásban jeleznie, igazolható módon (például postai úton, tértivevényes vagy ajánlott levél formájában), a bemutatót tartó társaságnak, vállalkozásnak kell címeznie.

A kirándulásokon, árubemutatókon természetesen részt lehet venni, azonban az előadások előtt mindig gondolja át, hogy érdekli-e Önt egyáltalán a téma (például az előadásokról fel is lehet állni, a kész szerződéseket aláírás nélkül vissza lehet adni), valóban szüksége van-e a kínált termékre, szolgáltatásra, tényleg reális-e az ár egy takaréért, edénykészletért, bármilyen más termékért, amit ajánlanak,

megéri-e Önnek a termékért hitelt felvenni, mennyi idő alatt tudná visszafizetni azt a hitelt és milyen törlesztő részlettel, miért ne kérhetne gondolkodási időt, miért kellene azonnal megvennie a terméket, szolgáltatást?

További információért, a következő elérhetőségeken a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság munkatársaihoz fordulhat:

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság

Cím: 1088 Budapest, József krt. 6.

Levélcím: 1428 Budapest PF: 20.

Telefon: +36 1 459-4800

E-mail: nfh@nfh.hu Honlap: www.nfh.hu

Kérem, legyenek elővigyázatosak a különböző utcai árusokkal szemben is.

A teherautóról tűzifát, szénét árusító kereskedőket lehetőleg ne engedjék be otthonaikba úgy, hogy csak egyedül tartózkodnak az épületben. Amennyiben üzletet kötnek, és mégis szükséges kapun belül engedni őket, értékeiket soha ne hagyják szem előtt. A helyi intézmények (az Önkormányzat, Gyermekegészségügyi szolgálat...) étel- és ital- vagy egyéb

csomagokkal felkereshetik Önöket, de ez mindig előzetes tájékoztatás alapján történik (helyi újságcikk, postázott értesítés).

Ne dőljenek be a csalók által kedvelt „az Önkormányzat küldött” mondatnak. Ha bármi gyanúsítást tapasztalnak, hallanak, kérem, hívják hivatalunkat: 06 29 438 001 számon.

Farkasné Mladoniczki Ilona

A MESEVÁR BÖLCSŐDE HÍREI

Az őszi minden kisgyermekes család számára izgalmas, várakozással teli időszak, hiszen a tanév kezdete új, addig ismeretlen feladatok elé állítja a szülőket és a gyermekeket egyaránt.

Nem csak az iskolásoknak, de bizony az óvodásoknak, bölcsődéseknek is hatalmas lépés, hatalmas feladat ez. A beszoktatás zökkenőmentesen zajlott le bölcsődénkben. Az apróságok fokozatosan engedték el szüleik kezét és szoktak bele a bölcsődei élet mindennapjaiba. A gyermekeikért aggódó szülők egyre nyugodtabban indulhattak a munkahelyükre, látva, hogy a kicsik napról napra jobban érzik magukat az új környezetben.

Október 21-én TÖK-jó délutánt tartottunk, ahol a gyerekek megismerkedhettek az őszi termésekkel. Szüleik, nagyobb testvéreik segítségével lehetőségük volt színes falevelekkel díszített mécses készítésére, őszi kép festésére, gyurma-süni készítésére. Nagy sikere volt a vadgesztenye-guritó játéknak.

Az ügyes kezű, vállalkozó kedvű apukák sütőtököt faraghattak, amit sötétedés után mécsesekkel ki is világítottunk. A szorgos anyukáknak, nagymamáknak köszönhetően a terített asztal roskadozott a finomabbnál finomabb tököss süteményektől, de akadt az asztalon aszalt és friss gyümölcs, ropogós zöldségféle is. Ezúton köszönjük az odaszánt időt, energiát, a felajánlott finomságokat! Bár elsődleges cél nem a halloween ünneplése volt, akadtak vállalkozó kedvű kicsik és nagyok, akik vidám jelmezben vettek részt a mókás délutánon.

A MESEVÁR BÖLCSŐDE HÍREI

November 9-én délelőtt a pusztaszentistváni óvoda kiscsoportosait láttuk vendégül. A bölcsődéből elballagott kis ovisek örömmel látogattak vissza hozzánk, apró ajándékkal kedveskedve a bölcsőde lakóinak. A délelőtt vidám, közös játékkal telt el, majd az óvodásoknak kis emlékkártyákat ajándékozva köszöntünk el egymástól, azzal a reménnyel, hogy egyet téve meghívásuknak, hamarosan mi

látogathatjuk meg az óvodás csoportot. Az izgalmas programoknak ezzel nincs vége, hiszen a gyerekek legnagyobb öröme hamarosan megérkezik Mikulás, amire izgatottan készül kicsi és nagy egyaránt. Karácsony közeledtével a bölcsőde minden dolgozója nevében kívánok nagyon áldott, békés ünneplést a község aprajának és nagyjának!

Türriné B. Éva
kisgyermeknevelő

MEGÚJULT A KATOLIKUS TEMPLOM

A 2016. évben sor került a Mendei Loyolai Szent Ignác Római Katolikus Templom teljes felújítására, melynek keretében megújultak: a templom tetőzete, a külső és belső falfelületek, az ablakok, a világítás, valamint a lábazat szigetelése vízelvezetéssel. Ezt követően a szentély falfestményének a restaurálását végezték el.

Templomunk csaknem kétszáz esztendő történetében tudomásom szerint ez volt a legnagyobb volumenű, egyetlen év alatt lezajlott felújítás. A munkálatok 46 millió forintot emésztettek fel, amelynek közel egyharmadát a Váci Püspökség fedezte, a többi részét az egyházközség részben ingatlanjainak eladásából, és kisebb részben a beérkezett adományokból finanszírozta. Ezúton is hálásan köszönjük mindenkinek anyagi

támogatását, valamint azt a segítséget, amelyet a felújítás előkészítése, szervezése és kivitelezése során nyújtott, közülük kiemelten köszönjük Trefák Istvánné és Erdélyi István áldozatkész fáradozásait.

A restaurálás befejezését követően, november 20-án, vasárnap hálaadó szentmise keretében köszöntük meg a mindenható Istennek, hogy templomunk megújulhatott, illetve a kivitelezők munkáját.

Bízom benne, hogy nemcsak a mendei istenháza szépül és újul, hanem közössége is, megvalósítva ezzel a Szentírás kívánalmát: „Eleven kövek módjára épüljete ti is lelki templommá és szent papsággá, hogy Jézus Krisztus által Istennek kedves lelki áldozatokat mutassatok be” /1Pét 2,5/.

Kovács Kornél
plébános

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Az SZMK két évvel ezelőtti őszi ülésén álltam a szülők elé egy atlétika pályarész kialakításának tervével. A tagok örömmel fogadták az ötletet és a lelkesedésemet.

Sok felajánlás érkezett a távolugró hely, valamint a súlylökő kör kialakításához. Több nehézség leküzdése után végre elkészült az iskola tornacsarnoka mellett, a mi kis „atlétika pályánk”.

A földmunkákat **Benkó Róbert** végezte, valamint a súlylökő hely betonozását is Ő segítette - mind építőanyagban, mind munkaerőben -. A távolugrógödör kialakítását tavasszal sikerült elkezdni. A betonozási munkálatokat egy vasárnap délelőtt **Benkó Róbert, Bogdán Tibor, Juhász Sándor, Kun Béla és Remecz Sándor** szülők végezték.

A nyár folyamán a megfelelő mennyiségű homok is megérkezett. Végül az elugró gerenda is elkészült, melyet **Verseczki János** készített el nekünk.

Végezetül köszönettel tartozom az iskola technikai dolgozóinak, akik végig segítettek és felügyelték a munkálatokat.

Tamás Kornélia
testnevelő

SEGÍTSÉN, HOGY SEGÍTHESSÜNK!

Hivatalosan is megalakult a Magyar Katolikus Karitász váci egyházmegyei szervezetének mendei csoportja.

Szeretnénk bekapcsolódni az „Egymillió csillag a szegényekért”, nemzetközi kezdeményezésbe. A negyedik adventi gyertya meggyújtásakor gyűjtést szervezünk, melyből egy alap létrehozását tervezzük, hogy minél több rászoruló mendei testvérünknek tudjunk segítséget nyújtani.

Minden jószívű adakozónak hálás szívvel köszönjük adományát, segítségét.

Katolikus Karitás Csoport

A MI KEDVENCÜNK A KÉTTÖRZSŰ KORAI JUHARFA

**Az Ökotárs Alapítvány által meghirdetett
„Az Év Fája 2016-ban”**

versenyre beadott pályázat teljes szövege

Mindig is nagy csodálójá voltam és vagyok a születésnek akár emberről, állatról, akár növényről legyen is szó.

Ez a KORAI JUHARFA is egy apró magocskából nőtt gyönyörűséges fává.

Érdekessége, hogy két törzse van. A törzsek lombja teljesen összeér, ezért aki messzebből nézi, azt gondolhatja, hogy egy fát lát, ami tulajdonképpen igaz is, hiszen a hozzáértők szerint gyökere egy van.

Születése a múlt század első éveire datálódik az akkori földműves gazdák leszármazottainak beszámolója szerint.

Ugyanis kedvencünk az akkori búzamezők szélén állt és a forró nyarakon Ő nyújtott árnyékot a fáradt aratóknak, marokszedő lányoknak, asszonyoknak, akik délidőben szívesen fogyasztották el alatta ebédjüket és hűsöltek a nap legmelegebb órájában alatta.

A katolikus hívek egy fából készült keresztet helyeztek el alatta. Itt imádkoztak jó termésért, az aratás kezdetekor és annak ideje alatt itt imádkoztak jó időért, vagy éppen a lelkük üdvéért a hívő emberek.

Szeptemberben, amikor elérkezett a máriabesnyői zárandoklat ideje, akkor a katolikus híveket a templomtól a falun keresztül eddig a fáig kísérte a processzió, itt váltak el, innen indultak tovább, hogy részt vegyenek a Kisboldogasszony nagybúcsún (Szűz Mária születésének ünnepe). Ez az esemény mindig nagyon ünnepélyes keretek között zajlott.

A zárandokok gyalog, lovas kocsin, szekéren, a búzamezőkön átvezető földúton haladtak Máriabesnyőre.

Másnap késő délután tértek haza megtisztult lélekkel és egy-egy búcsúfiával, mert azt mi akkori gyerekek nagyon vártuk. Ennél a fánál várta Őket a processzió, innen vonult a menet a falun át, amikor is zenei kíséret mellett egyházi énekeket énekelve érték el a templomot.

A katolikus hívek 1959. évben közös összefogással a fakereszt helyébe kő keresztet csináltattak, jelenleg is ez áll ott kerítéssel körülvéve.

Az 1970-es évek elején a szántóföldet felparcellázták és lakótelekeknek adták el, de ahol a fa áll, ott, mint a legideálisabb környezetben játszótér létesítettek.

Tekintve, hogy a fa lombja majdnem az egész teret befedi, igen kellemes volt alatta játszani, labdázni, fogócskázni, hintázní, csecsemőt levegőztetni.

Miután az aprócska gyermekek felnőtté váltak, valamint a játszótér már nem felelt meg a rendeletekben előírtaknak megszüntették.

Napjainkban egy gondozott telek méltóságteljes egyedüli lakója lett, de nincs egyedül mert az arra járok többsége, ha csak egy percre is, de megáll előtte, megcsodálja és talán egy-egy emlék is eszébe jut.

Ha arra járok én is mindig megállok és megcsodálom, a szépségével egyszerűen nem tudok betelni.

Ennek a fának mindig szerepe volt és remélem lesz is közösségünk életében.

A mai rohanó világban ritkaságszámba megy, de ennek a fának köszönhetően most összekovácsolódott egy jó néhány emberből álló közösség, akik pártoló tagjaivá váltak annak, hogy a kedvenc fánkat benevezzük az Év Fája versenyre.

Köszönjük Neki

A MI KEDVENCÜNK A KÉTTÖRZSŰ KORAI JUHARFA

Fa elhelyezkedése: Mende, Árpád vezér út 1.

Faj: Korai juhar

Kora: 100 év

Magassága: 18-20 m

Törzskerület: 3 méter, illetve 2,10 méter

Jelölő: Inglis Mária

A fényképeket készítette: Németh István

Az Ökotárs Alapítvány az idén hetedik alkalommal rendezte meg az ÉV FÁJA vetélkedőt, melynek célja felhívni a figyelmet a közvetlen környezetünkben élő fákra és általában a természet fontosságára, mindennapi életünkben betöltött szerepére. A versenybe nem a legnagyobb, legszebb, vagy legöregebb fát keresték, hanem azt amelyik a jelölőnek valamiért fontos: kapcsolódik hozzá egy helyi történet, találkozási pontot kínál, vagy valamilyen más szerepet tölt be az ott élők mindennapjaiban.

Ebben az évben 36 fa közül választotta ki a szakmai zsűri a 12 döntőbe került fát, közöttük a mi kedvencünket is.

Közönségsvavazáson döntött el, hogy ki kapja 2016-ban az Év Fája elismerést.

Az Ökotárs Alapítvány a díjkiosztó eseményt 2016. november 3.-ra tűzte ki, helyszíne Budapest a Stúdió K. Színházban. volt, ahol az Alapítvány igazgatója Móra Veronika és munkatársa Oravecz Ágnes nagyon kedvesen fogadtak bennünket, majd egy jól szervezett színvonalas rendezvényen vehettünk részt.

Örömmel vettem át az oklevelet és a különféle támogatók által felajánlott ajándékokat, egy könyvet, egy madáretetőt, egy zacskóban jó néhány szem makkot és egy dobozban termőföldet, valamint egy cserépben borostyánt.

Az idei verseny helyezései az alábbi sorrendben alakultak:

1. A Jászai Mari térszebb platánja	3545
2. A vándorló fák	3107
3. A mi kedvencünk a kéttörzsű korai juharfa	3058
4. A Városliget hős platánja	1818
5. Hajdúszoboszlói milleneumi tölgy	1557
6. Arany János körifa	1497
7. A zalaszentgróti Batthyány Kastély Három testőre	963
8. Ragályi Öreg Tölgy	774
9. Gerlai galagonyafa	528
10. Vörös tölgy az Árnyas- kert Óvodában	491
11. Balaton idős hárs - a Szerelmesek fája	302
12. A kunbaracsi tölgy	269 szavazattal

Közös összefogással nagyon szép eredményt értünk el, mely eredményt nem csupán magunknak, hanem a Tápió mentén élőknek, a nagykáti térségben lakóknak. Gyömrő lakosainak, ott élő barátainknak, ismerőseinknek is köszönhetjük. Szavazásra buzdítottunk minden ismerőst, ismeretlent úgy itthon, mint külföldön. Ők velünk együtt izgultak a sikeres végeredményért. Így sikerült közel annyi szavazatot szerezni a Fánkunk, mint amennyien Menden élünk és ez nem kis dolog, hiszen országos versenyről beszélünk.

Itt ragadom meg az alkalmat, hogy még egyszer nagyon szépen megköszönjem mindenkinek, hogy rohanó világunkban drága idejéből szánt arra néhány percet, hogy szavazzon a Fánkra és szavazatával hozzásegítsen ehhez a szép eredményhez.

Biztos nagyon benne, hogy mindenki osztozik örömben és széles mosollyal az ajkán adja hírül országnak - világnak, hogy a mendeiek kedvenc fája közös összefogással a 2016-os Év Fája vetélkedőben a harmadik helyezést nyerte el.

Inglis Mária

SZÜRETI MULATSÁG KÉPEKBEN

SZÜRETI MULATSÁG KÉPEKBEN

Az 1956-os októberi események tiszteletére a Szent István parkban megtartott megemlékezésre összegyűlteket az időjárás is a kegyeibe fogadta.

A Himnusz eléneklése után Kaszanyi József polgármester mondott ünnepi beszédet, majd a kopjafánál Mende Község Önkormányzata, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a helyi Intézmények és a helyi Pártok képviselői helyeztek el koszorút.

A műsor a Szabadidőközpont nagytermében folytatódott, ahol a Mendei Géza Fejedelelem Általános Iskola, 8. osztályos tanulói eleve-nítették fel az eseményeket egy színvonalas előadással. Köszönet a felkészítésért Pintérné Fürt Judit tanárnőnek.

A megemlékezést a Szózat közös eléneklése zárta.

Petényiné Király Tímea

Negyedik fejezet

Roxan kiment a teraszra, és felhívta az óvodát.

- Jó napot kívánok! Roxan Matthews vagyok, Sylvia nővére...

- Igen, igen, tudom!- válaszolta az óvónő.

- Csupán azt szeretném tudni, hogy minden rendben van-e vele, hogy érzi magát?- Rox hangja aggodalmasan csengett.

- Nyugodj meg, minden rendben van vele. Jól érzi magát! Már teljesen beilleszkedett.

- Ezt örömmel hallom! Hamarosan végzek az iskolában, és nem sokára megyek érte. Köszönök mindent!- hallani lehetett a lány hangján, hogy nagyon megkönnyebbült.

- Nincs mit köszönni! Majd találkozunk! Szia!- ezzel lerakták a telefont.

Roxan elrakta a telefont, és a fákat nézte.

Zűrös gondolatok kavargtak a fejében. Kicsit összerendezte, mikor valaki megérintette a vállát.

- Szia!- az a srác volt, aki órán rámosolygott.

- Szia!

- Megijedtél?- elbűvölően mosolygott.

- Nem megijedtem, csak meglepődtem, hogy valaki keresi a társaságomat!- tényleg meg volt lepve.

- Már miért ne keresném a társaságodat? Különben a nevem Steven Hard! Ne haragudj a kérdésemért, de jól érzed magad? Olyan, zavartnak tűnsz...- Steven hangja aggodalmasan csengett.

- Örülök, hogy megismerhetlek! Nem haragszom a kérdésed miatt. Ami azt illeti tényleg zavart vagyok... Félek az életemtől! Tudom, hogy nem leszek olyan jó nővére Sylnek, hogy anyát is helyettesíteni tudnám, vagy legalább pótolni! Mi lesz, ha gyűlölni fog, mert nem lehetek vele annyi időt, mint amennyire szüksége lenne?- Roxant ezek a gondolatok rettentően zavarták.

- Ne légy már buta! Már miért gyűlölné? Biztos, hogy nagyon szeret téged! Én, pedig tudom, hogy te anyja helyett anyja leszel! Na, mosolyogj egy kicsit!- Steve olyan kisfiúsan nézett rá, hogy Roxan önkéntelenül is elnevette magát.

- Így mindjárt jobb! Na, gyere, menjünk vissza!- mikor becsengettek, Steve Roxan oldalán sétált be az ajtón.

Mikor bejött a tanár, ránézett Roxanra, majd beszélni kezdett. Kiadta a feladatokat, és mikor mindenki dolgozni kezdett, leült a lány mellé, az asztalra.

- Köszönjük, hogy megosztottad velünk életednek azon borzasztó szakaszát! Úgy láttam, mindenkit megrendített a történeted. Engem is meghatott!- látszott rajta, hogy őszintén beszél.

- Az az igazság, hogy nem akartam elmondani mindenkinek, sőt, senkinek nem akartam elmondani, de, ha már így alakult, nem lehet visszacsinálni! Az életem borzasztó szakaszának ez csak egy csepnyi része volt. Tudod, nem tartottam fontosnak, hogy a többről is tudjon mindenki.- Roxan keservesen mosolygott.

Így olyan tapasztaltnak és megtörtnek látszott... Peter igazán aggodott érte.

- Remélem, egyszer majd beavatsz a részletekbe. Roxan, kérdezhetek valamit?- most rendkívül komoly volt.

- Igen, persze! Kérdezz csak!

- Birni fogod te azt a nyomást, ami rád nehezedik?

- Kénytelen vagyok birni, Syl miatt! Nem hagyhatom, hogy őt is elvegyék tőlem! Nekem már csak ő maradt! Már megszoktam, hiszen ezt csinálom már egy éve, nap, mint nap. Tudod, az ember egyszer beleszokik az ilyen dolgokba is.- Rox próbálta titkolni, de komolyan kétségbe volt esve.

- Ígérd meg nekem, hogy ha szükséged lesz valakire, aki segíthet, szólni fogsz nekem! Remélem bízni, fogsz bennem, és nem leszel túl büszke a segítségkéréshez!- ez az érdeklődés és aggodalom tényleg őszinte volt.

- Jó! Megígérem, és előre is köszönöm!- meghatottan érezte magát.

Vége volt a napnak, és a lány végre elindulhatott haza, majd Sylért az oviba.

Mielőtt kiment volna az osztályteremből, a bent maradt diákok elköszöntek tőle. Ez nagydolog volt, és Roxan meglepődött.

- Sziasztok!- válaszolta mosolyogva, és nagyon boldog volt, hogy hamarosan újra Sylvivel lesz.

**(Rebecca D'Angelo
Szócs - Rádi Anita)**

MÁRTON-NAPI BÁL

„Jövőre ismét találkozunk!”

Így köszöntünk el egy évvel ezelőtt a Mendei Híradó utolsó számában.

Ígéretünket valóra váltottuk: november 12-én megtartottuk a 26. Mártón-napi bálunkat. Nagy örömeinkre ebben az évben is népes vendégsereg ropt a táncot a hajnalig tartó vigasságban. Hagyományainkhoz híven a fiatal, lelkes anyukák nyitótáncával indult az este, meg-
 alapozva a jó hangulatot. Jó érzés volt látni az összefogást és azt a lelkesedést, ahogyan a „régebbi” és az „új” szülők együttműködtek az előkészületekben és a megvalósításban.

Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek a segítséget, aki valamilyen formában hozzájárult ahhoz, hogy rendezvényünk sikeres legyen! Köszönjük Önöknek, hogy megtiszteltek bennünket azzal, hogy a szombat estéjüket, éjszakájukat velünk töltötték!

„Jövőre ismét találkozunk!”

Billinger Lászlóné
óvodapedagógus

ÜNNEPI PROGRAMOK AZ OÁZIS IDŐSEK OTTHONÁBAN

Októberi ünnepi programok az Oázis Idősek Otthonában

Az Idősek Világnapja alkalmából az idén is megtartottuk kedves lakóink és nappali klubosaink köszöntését.

Katonáné Pócz Katalin intézményvezető asszony ünnepi beszédében fejezte ki szeretetét, háláját, tiszteletét, megbecsülését, mindazok iránt, akik a hosszú munkában eltöltött évek után közöttünk töltik megérdemelt nyugdíjas éveiket.

Az Otthon dolgozói versekkel és csekély ajándékkal kívántak Istentől áldott, békés, boldog, egészségben gazdag, hosszú életet időseinknek.

Ünnepi műsorunk színvonalát Gránát Zsuzsa népdal- és dalénekes, valamint Csáki Tibor előadóművész emelték, akik egy fergeteges és jó hangulatú műsort varázsoltak nekünk.

Végül ünnepi ebéddel zárult a köszöntő. Október 11-én szüreti mulatságban volt részünk. Itt is külön köszönjük a kedves előadást, énekeket, amivel megörvendtetett bennünket a mendei Mesevár óvoda Törpike csoportja, valamint az otthon lakója, Lendvai Józsefné és Simon Krisztina munkatárs. A mulatságon zene, tánc, szőlőpréselés, mustkészítés, borkóstolás is helyt kapott. A szavak helyett beszéljenek a képek:

Zombori Beatrix
Mentálhigiénés munkatárs

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL X.

Tudta-e, hogy...

mennyit ért Bille és Mende az 1840-es években?

Egy háznak, egy tanyának, egy földnek vagy egy terméknek nagyon sokféle ára lehet. Kínálhatjuk piaci áron, nettó áron, bruttó áron, önköltségi áron, könyv szerinti értéken, üzleti értéken, de „megszámolhatjuk baráti áron”...

Mi történne, ha egy faluról kérdeznénk, hogy mennyibe kerül. Bizony gondban lennénk. Pedig alig több mint másfél évszázaddal ezelőtt elhangzott a kérdés: mennyibe kerül Mende és Bille. Miként akkoriban, úgy napjainkban is szakemberekhez, becsüsökhöz fordulnánk, olyanokhoz, akik ilyesféle „jószágok” adásvételében járatosak. A becsüsök felmérik a „portékákat”, és megpróbálnák pénzértékben kifejezni.

Az 1840-es években Magyarországon hivatalosan nem folyt emberkereskedelem, így nem kellett a jobbágyokat nyíltan beáranyozni. Ennek ellenére számításba vették őket. (Napjainkban a vagyonértékelés során szellemi vagyonnak nevezik a dolgozók által megtestesített értéket.) Vizsgálták továbbá, milyen költségek, zálogok terhelik a birtokot. Például Úri adásvételekor a zálog összege képezte a vételárat: Úri – miként gróf Keglevich György 1802. február 18-án kelt szerződésében olvasható – „osztály szerint hetven ezer R[ajnai] forintokban nekem jutott vala, s altalam egészen birattatott is volt; mai napon ugyan annyi summában tudniillik hetven ezer R[ajnai] forintokban adtam által és zálog képen bocsájtottam Tekintetes Tahy Antal Királyi Udvarnok és Tabla Biró Urnak, és Kedves Élete Párjának Tekéntetes Jesztinicezi Jankovits Constantia Asszonynak, és Maradékjainak, minden hozza tartozandó Appertinentiakkal, és benne találtató Uraság Épületekkel...”

Egy értékbecsülésnek előnyei akkor is meg-

Az egykor szebb napokat látott kúria napjainkban

mutatkoznak, amikor a birtokos (tulajdonos) haszonbérbe akarja adni a birtokát.

A Keglevich család valamennyi környékbeli birtokát – mint tudjuk – árendálták. A haszonbérleti díj megállapításakor figyelembe vették, mennyit ér, pontosabban mennyit hozhat a bérlemény tárgya, milyen beruházások végezhetők rajta stb. Tipikusnak mondható az olyan fogalmazás, amely nemcsak a bérleti díj alapösszegét határozta meg, hanem további pénzbeli és természetbeni juttatásokat is rögzített. Az 1834. június 20-án kelt szerződés például élelem helyett készpénz fizetését írta elő: „Az Élelmek /:Deputatum:/ helyett tartoznak 1834-dik Esztendőben Sz[ent] György naptul fogva Buzini Gróf Keglevich István Ötsémnek, vagy egyenes örökössének 1200 [forint]tokat pengőben, az az Ezer Kétszáz forintokat két részben fizetni, tudni illik Sz[ent] György napkor felét, és Sz[ent] Mihály napkor ismét felet.”

A magánjogi szerződések láncolatában a vagyoni és tulajdonjogi viszonyok annyira kuszává váltak, hogy sokszor csak fáradságos utánjárással lehetett megállapítani, hogy kinek a tulajdonát/birtokát képezi a szóban forgó jószág vagy föld. Gróf Keglevich Gábor özvegye többször keveredett vitába Billének Péterivel határos része miatt, amelyet a péteri árendások rendszeresen legeltetésre használtak – minden fizetség nélkül.

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL X.

Az érintettek tiltakoztak, a határjárások alkalmával pedig igyekeztek felújítani a határjeleket és megegyezésre jutni. A viták mintegy száz évvel később szűntek meg, amikor is az ominózus földterület hivatalosan Péterhez nem került.

Mende tavaszi látképe az öregotthonnal, a katolikus templommal és a téglagyári kéménnyel

Minél többet birtokolt valaki, annál nagyobb haszonra számíthatott. A Keglevich család, ha kellett, zálogot vett fel, ha kellett, zálogban gazdálkodott más tulajdonát képező földeken.

A dokumentumok szerint a család 1770. június 22-én a már meglevő birtokaikhoz zálogba vette, illetve megterhelte Úrit, Tápióságot, Mendét és Billét. A zálog 140 000 pengőforintot tett ki, amelyből Úri 1802-ben történt eladásával a család 70 000 pengő forinttól szabadult meg. (A záloghányadot Úri új birtokosa, a Tahy család vállalta magára.) Következésképpen 70 000 pengő forint zálog maradt fenn, amely Tápióság, Mende és Bille birtokokat terhelte. A birtokosok a lehetőségekkel jól sáfárkodtak, mert a három helység becsértéke jelentősen meghaladta a kötelezettségeket.

Egy, az 1840-es években készített kimutatás Bille és Mende birtokokat 84 095 20 pengőforintra (vö. táblázat), Tápióság birtokot pedig 52 321,38 forintra becsülte.

A Keglevich család összvagyonának becsértéke e három helységben 206 416,40 pengőforintra rúgott. A legnagyobb értéket Mendén a Mendei erdő (24 895,30 pengőforint), illetve Billén a Billei erdő (22 031,45 pengőforint) képviselte. [Tápióságon a legnagyobb értéket a kőművesmunkák tették ki (26 569,50 pengőforint).] A mendei és billei erdőkben erdőcsőszként Inglis György dolgozott, aki éves munkájáért (készpénzben és konvencióban) összesen mintegy 300 pengőforintot kapott. A fentiek ellenére a Keglevich család és a Koháry-Coburg hercegek közötti birtokviszony nem teljesen egyértelmű. Nehezíti a tisztánlátást, hogy a Magyar Nemzeti Levéltárban őrzött Coburg család levéltára 1956-ban megsemmisült, a Szlovákiában levő része pedig még rendezetlen. – Feltételezésem szerint Mende és Bille a Koháryakon keresztül – minden bizonnyal – azt követően került a Coburgok birtokába, hogy Szász-Coburg-Gotha Ferdinánd herceget 1827-ben honosították, és az 1831-ben kibocsátott császári adománylevél valamennyi korábbi Koháry birtokot nekik juttatott. Tehát az 1750-es évektől mintegy száz éven keresztül Bille és Mende egy része a Koháry, majd a Coburg-Koháry család tulajdonát képezte ugyan, de a Keglevich család birtokolta.

Balogh Gábor
kutató

MENDE		BILLE	
pengő pénzben forint, krajcár		pengő pénzben forint, krajcár	
Kőműves által felvett összes becsérték	3547,20	Kőműves által felvett összes becsérték	10630,50
Ács szakmához tartozók	4540,38	Ács szakmához tartozók	10584,32
Asztalos és üveges becsérték			558,26
Lakatos becsérték			633,48
Nád és szalma födelek			3166,30
Szőlő és kert			2400,-
Boredények			1106,01
Mendei erdők	24895,30	Billei erdők	22031,45
MINDÖSSZESEN (PENGŐ PÉNZBEN)		84095,20	

Tudta-e, hogy...

milyen szövetkezetek működtek Mendén?

Gróf Károlyi Sándor nevéhez kötődő szövetkezeti mozgalom a XIX. század végén új lendületet adott a vidék gazdasági életének. Olyan összefogást sikerült a fogyasztás és az értékesítés terén elérni, amely akkoriban emblematis, napjainkban pedig nosztalgikus ízt kölcsönöz a szövetkezés fogalmának...

Mende 1920-ban csatlakozott ehhez a mozgalomhoz. Kinczel Vince római katolikus plébános ösztönzésére és hathatós közreműködésével két irányban igyekeztek megalapozni sikerességét: a Mendei Hangyaszövetkezet és a Mendei Hitelszövetkezet létrehozásával.

A Hangyaszövetkezetet – teljes nevén: Mendei „Hangya” Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetet – 1920. január 18-án alakították határozatlan időre korlátolt felelősséggel „tagjainak és hozzátartozóinak olcsó és jó minőségű háztartási és gazdasági cikkekkel való ellátása és termékeik eladásának közvetítése” céljából. A „korlátolt felelősség” azt jelentette, hogy a tagok a jegyzett üzletrészeik kettőszereséig feleltek a szövetkezet kötelezettségeiért. A székhelyét Mendén jegyezték, boltja pedig a mai vasbolt helyén állott. A szövetkezet vezetését igazgatóság látta el. Az első igazgatóság tagjaiul az alakuló közgyűlés Kinczel Vincét, Reichel Lajost, Bosánszky Pált, Fabók Mihályt és Rojcsik [1923-tól: Rojtos] Jánost választotta. Ők tisztségük folytán együttes cégjegyzési jogosultsággal rendelkeztek. A vezetőség összetétele először 1922-ben változott: G. Fabók Mihály kivált és helyét Petrányi Károly foglalta el. 1924-ben újabb személycserék történtek: Kinczel Vincét és Bosánszky Pált Kriskó János és Pinczel Mihály Jámor váltotta. Az igazgatósági tagok kiés belépése 1937-ig folytonosnak mondható: 1929-ben Rojcsik János és Pinczel Mihály kiválása folytán ifj. Kriskó Mihály, Trepák Mihály és Lilik Pál beválasztása történt, 1932-ben Petrányi Károlyt Frecska György váltotta, 1933-ben Trepák Mihály

helyébe Szerencsés István, 1934-ben pedig ifj. Kriskó Mihály és Lilik Pál helyébe Petrányi Károly és Vágner Pál lépett. Utolsóként Frecska György mondott le igazgatósági tagságáról.

A vezetőségben tapasztalható mozgások, ki- és belépések jelezték, hogy a szövetkezet működése körül komoly bajok tornyosulnak. A bajok elhárítása érdekében előzetes tárgyalásokat folytattak a Gyömrői Keresztény Hangya Szövetkezettel. A megbeszélések eredményeként 1936. október 31-én közgyűlést tartottak, amely kimondta a Gyömrői Keresztény Hangya Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetbe történő beolvadásukat. A beolvadás 1937. január 12-i keltezéssel a cégjegyzékben is rögzítésre került.

A sikeres működést annak idején egy hitelszövetkezet létrehozásával együtt gondolták megvalósítani. Második pilléreként tehát 1920. február 9-én a jegyzett üzletrészek névértékének ötszöröséig korlátolt felelősséggel megalapították a Mendei Hitelszövetkezetet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagját. [Nem azonos a Mendei Hitelbankkal, amely a Monori Kerületi Hitelbank fióktelepeként működött!]

A Hitelszövetkezet célul tűzte ki, hogy „tagjainak anyagi helyzetét [javítja] az által, hogy őket takarékosságra buzdítja és pontosságra szoktatja, hitel-igényeiket kielégíti s esetleges vállalkozásaikban és netaláni üzleti ügyeikben segíti.”

A Hitelszövetkezet irányítását igazgatóság végezte. Az első igazgatóságba az Országos Központi Hitelszövetkezet Kinczel Vincét nevezte ki, az alakuló közgyűlés pedig Vágner Pált, G. Kriskó Jánost, G. Fabók Mihályt, Kriskó Andrást és Csordás Józsefet választotta. 1921-ben a vezetőség Szukovszky Mihállyal bővült. Ugyanekkor módosították és profilozták az alapszabályokat is, melynek nyomán bejegyezték, hogy „a szövetkezet elfogad takarékbetéteket, kölcsönöket ad hitelképes tagjainak váltóra, kötelezvényre, folyószámlára, megfelelő biztosíték (bekebelezés, kezesség, lombard és

ingó fedezet) mellett, előleget nyújthat tagjainak, azok terményeire, házi ipari vagy ipari készítményeire. A belterjesebb földművelés céljaira szükséges állatok, gazdasági gépek és eszközök, anyagok és tömegcikkek adásvételét abban az esetben, ha ezt a tömegbeszerzés gazdaságos keresztülvitele szükségessé teszi, nem tagoknak is közvetítheti. Az Országos Központi Hitelszövetkezet előzetes hozzájárulásával részt vehet, vagy érdekeltséget vállalhat közérdekű, főként a közgazdaság helyi érdekeit szolgáló intézmények, intézetek és vállalkozások, különösen mezőgazdasági, vagy a mezőgazdasággal szorosabb összeköttetésbe hozható kereskedelmi, ipari, vagy közlekedési vállalatok alapításában, átalakításában, vagy financirozásában és állami aktiók lebonyolításában, ezenkívül az Országos Központi Hitelszövetkezet mindennemű megbízásainak teljesítését vállalhatja. A szövetkezet segédkezet nyújthat továbbá tagjainak mindenféle gazdasági szükségleteinek beszerzésében, valamint netaláni vállalkozásaikban, saját kebelében egy, vagy több gazdasági ágra nézve a tagok sorából egy, vagy több termelő, vállalkozó, vagy elárúsító szakcsoportot, vagy szakosztályt alakíthat és alkalmi egyesületeket szervezhet s külön központi engedéllyel megbízható cégek képviseletét is vállalhatja.”

Az igazgatóság tagjai többször változtak. Az évek során igazgatósági taggá választották: Szerencsés Istvánt (1922), Kriskó Mihályt és Pinczel Mihályt (1924), Horváth Jánost, Droba Mártont és Kozma Istvánt (1925), Bosánszky Jánost (1926), Petrányi Kálmánt (1927), Noviszedlák Mihályt (1935), Glózik Jánost (1936), Fabók Mihályt (1937), Retter Józsefet (tápiósági lakost, 1938), Kriskó Jánost (1939) és vitéz Virág Mihályt (1940). Megszűnt az igazgatósági tagsága Csordás Józsefnek (1921), Kinczel Vincének és Szerencsés Istvánnak (1924), Kriskó Jánosnak (1925), továbbá Droba Mártonnak, Horváth Jánosnak és Kozma Istvánnak (1926), Reichel

Lajosnak (1927), Benyovics Mihálynak (1935), Kriskó Mihálynak (1936), Kriskó Andrásnak (1937), Noviszedlák Mihálynak (1938), Fabók Mihálynak (1939) és Petrányi Kálmánnak (1940).

Más szövetkezetek is alakultak Mendén. A legjelentősebbek közé tartozott az állattenyésztés fejlesztésére, az állategészségügy javítására és az állattérítés szervezésére létrehozott Mende község állattenyésztőinek szövetkezete. A szövetkezet 1928. május 13-án tartotta alakuló ülését, és igazgatóságába Kriskó János, vitéz Rojtos János, valamint Gutai Mihály mendei lakosokat választotta. Az évek folyamán egyre súlyosbodó problémák merültek fel, ezért az 1941. március 16-án tartott rendes közgyűlésen a szövetkezet felszámolását mondták ki. A felszámolást a korábbi igazgatóság tagjai mint felszámolók végezték. A Pestvidéki királyi törvényszék 1942. május 21-én hivatalosan is bejegyezte végleges megszűnésüket.

Nevezetesebb kezdeményezésnek tekinthető még az 1933. június 25-én alakított Mendei Tejszövetkezet, amelyet az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ tagjaként hoztak létre „a tej és egyéb gazdasági termékek feldolgozása és legelőnyösebb értékesítése, az ezek előállításához szükséges anyagok, gépek és eszközök beszerzése, a tejtermelés előmozdítása és ezáltal tagjai anyagi helyzetének javítása” céljából vitéz Virág Mihály, Fabók Mihály és Turcsány János vezetésével. Az igazgatóság 1943-ban Jakubecz Jánossal bővült. A háború utánig működött.

A háborút követően a szövetkezés új módszerei kerültek előtérbe, például a nagyüzemszerűen gazdálkodó földművesszövetkezeteké. Mendén a Coburg- és a Baumgarten-birtokok kisajátítása után nyílt erre lehetőség: 1947. február 27-én a Mendei Földművesszövetkezetet Csepeli Sándor, Murvai István, Dudás János, Borbás Elek és Bimbó Imre vezetésével. De ez már egy másik történet...

Balogh Gábor
kutató

HASTÁNC

November első szombatján ismét keleti dallamok szűrődtek ki a Szabadidőközpontból.

A játékonysági hastáncest ötlete 2014-ben vetődött fel, első gyümölcse a tavaly június 20-án megrendezésre került „Egy csepp Kairó” nevű gálaest volt. Idén „A hastánc ezer arca”

névnek megfelelően próbáltuk bemutatni, hogy a hastánc csak egy gyűjtőfogalom, mely megannyi stílust foglal magába.

A kb. 2,5 órás esten 28 táncos és egy énekes 22 produkcióval lépett színpadra. Volt itt – többek közt- színházi jelenet, indiai tánc, öböl-menti hajtánc (khaligy), alexandriai folklórtánc (melaya), dob-szóló, botos tánc (saidi) és számtalan fúzió. A szünetben frissen sült kürtöskalácsot is lehetett vásárolni, továbbá a mini bazárban is válogathatott, aki ellátogatott ide.

Az est bevételével a Békési Esély Állatvédő Egyesületet támogattuk. A tagok közül négyen tiszteletüket is tették a gálán, ami óriási dolog, hiszen majdnem 400 km-t tettek meg ezért oda-vissza. Az est végén 150 200 Ft-ot (bevétel), pár konzervet, száraz tápot, és majdnem 300 m2 szőnyeget tudtunk nekik átadni, melyet a békési telep felújítására használnak fel.

Reméljük, minden résztvevő jól érezte magát, és sikerült valami maradandót alkotnunk. Jövőre újult erővel várunk mindenkit.

A két szervező:
Inglis Éva és Berta István

KÉSZÜLÜNK A KARÁCSONYRA

Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is november 27-én érkezett a karácsonyt megelőző adventi időszak és megjelenik előttünk a közelgő ünnep pillanata.

Feldíszított fenyőfával, friss süteménnyel, forró teával és forralt borral vártuk az ünnepségre érkezőket. Kaszanyi József polgármester meggyújtotta az első adventi gyertyát.

Ismét kigyulladtak a karácsonyi fények a Fő utcán

Köszönjük a Mendei Géza Fejedelelem Általános Iskola első osztályos tanulóinak, hogy bátran kiálltak a közönség elé. A hideg idő ellenére is melegséget ébresztettek mindannyiunk szívében.

Köszönet a felkészítésért Szántó Gáborné tanárnőnek és Kovács György tanárúrnak.

A kézműves termékek jelenléte is hagyománnyá vált, az érdeklődők nagy öröme és elégedettségére.

A kirakodóvásár, természetesen minden héten színes kínálattal várja az ajándékozásra készülőket.

Köszönjük minden résztvevőnek a segítségét, azt, hogy szorgos munkájukkal hozzájárultak az ünnepséghez.

Petényiné Király Tímea

MENDE ANNO

Emlékképek Mende életéből

Továbbra is meg kívánjuk mutatni Mende múltját képekben, ezért kérjük a kedves lakosokat, hogy akinek olyan képe van, amit érdemes megjelentetni, hozza be nekünk, vagy küldje el a mende@mende.hu címre!

1950-es évek óvodai karácsony

1955. óvodai karácsony

1942. Elsőáldozás

1950. karácsony

Téli utcakép

Tél az 50-es évek közepén

1942. Új kenyér ünnepe

KARÁCSONYI FINOMSÁGOK

Karácsonyi káposzta, kerámia fazékban elkészítve

Hozzávalók:

- 2 kg vecsési savanyú káposzta
- 2 evőkanálnyi sertésszír
- 2 kg darált sertéshús

- 60 dkg füstölt húsos szalonna
- 2 maréknyi kereksemű rizs
- só, bors, fűszerpaprika
- 4 gerezd fokhagyma

- 2 db tojás
- 4-5 db babérlevél
- kb. 5 dl száraz fehérbor
- 3 fej hagyma

Így készítjük:

Először a gombóc alapanyagát készítjük el, ehhez a rizst egy táliban leforrázzuk és kb. 10 percig állni hagyjuk, majd összekeverjük a darált hússal, fűszerezük sóval, borssal, fűszerpaprikával, ráreszeljük a fokhagymát. Adunk hozzá 2-3 evőkanálnyi forró vizet, hogy a gombócok belseje

véletlenül se maradjon kemény. Ráütjük a tojásokat és az egészet alaposan összedolgozzuk.

A kerámiafazék aljába teszünk egy diónyi sertésszirt, kerül rá egy réteg káposzta és egy babérlevél, majd a káposztára a gombócok egy rétegben és ismét káposzta+babérlevél. Ekkor következik a vastag szeletekre vágott húsos szalonna, majd ismét káposzta.

Külön egy kis lábasban kevés zsíron megpárolunk 3 nagy fej apróra vágott hagymát, majd jól megszórjuk fűszerpaprikával és felöntjük 2-3 dl vízzel. Ezt a hagymás-paprikát ráöntjük a káposzta tetejére, végül felöntjük a káposztánkat fehérborral.

A kerámia fazekat a hideg sütőbe téve, a sütőt 230 C fokra állítva 60 percig főzzük. Ha menet közben elfő a leve, azt forró vízzel pótoljuk.

Mézes szelet

Hozzávalók:

- 50 dkg liszt
- 20 dkg porcukor
- 2 evőkanálnyi kakaópor
- 1 kk szóda bikarbóna
- 2 db tojás
- 2 evőkanálnyi méz
- 5 dkg vaj

Krémhez:

- 2 cs. vaníliapuding por
- 20 dkg vaj
- 20 dkg porcukor
- 1 liter tej

Így készítjük:

A lisztet, a kakaóport és a szóda bikarbónát jól elkeverjük. A mézet a vajjal és a porcukorral összeemelegítjük, míg mindhárom anyag szétolvad, ezután a kakaós liszthez adjuk és a 2 egész tojás segítségével jól összegyúrjuk. Ha morzsálékos a tészta, nehezen áll össze, pár kanál vízzel segíthetünk a dolgon. A tésztát 25-30 percig szobahőmérsékleten pihentetjük, majd átgúrnuk és 4 egyenlő részre osztjuk, 4 vékony (5mm) lapban kinyújtjuk és sütőlemezre, nem túl forró sütőben kisütjük. Én a nagy gáztepsi hátulján szoktam a lapokat sütni, sütőpapíron. A frissen sült lapok kemények, törekenyek, a krém fogja megpuhítani másnapra.

Elkészítjük a krémet: A tej 2/3 részét feltesszük forni, közben a maradék tejben egy shéker segítségével csomómentesen elkeverjük a pudingporokat, majd a cukor kíséretében a többi tejhez öntjük. Állandó keverés mellett sűrűre főzzük, majd kihűtjük, közben beleolvasztjuk a vajat is.

A lapokat a kihűlt krémmel töltjük meg, tetejére olvasztott csoki, vagy porcukor kerülhet. Csak másnap szeleteljük!

Vékonyan kizsírított, zsemlemorzsával meghintett tepsibe öntjük (nem kell megijedni ha kissé folyós, össze fog állni) A tetejét szilvalekvárral megpötytyözzük és durvára vágott dióval megszórjuk. Előmelegített sütőben, 200 °C fokon kb. 20 perc alatt aranyárgára sütjük. www.eletfuszerai.hu

REJTVÉNY GYERMEKEKNEK

Előző számunk rejtvényének helyes megfejtése:

A mandala a kozmosz illetve különféle istenek hindu vagy buddhista vallási ábrázolása. A szó, az ősi indiai nyelvből, a szanszkritből származik. Jelentése: kör, ív, körszelet, korong.

Gratulálunk a szerencsés nyerteseknek, akik 1-1 32 cm-es szabadon választható pizzát nyertek a Rizzo Gastro Bar-ból:

Vadasi Vivien, Broda Annabella, Kecán Lili

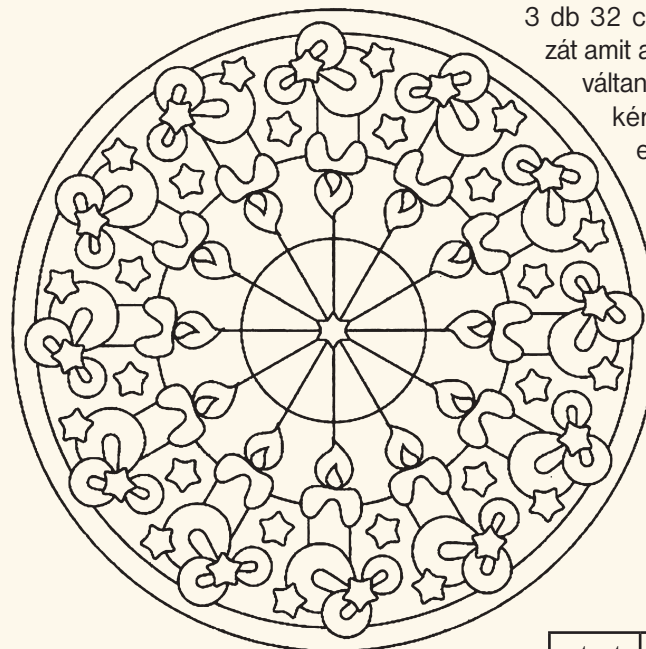
Az átvételre jogosító utalvány átvehető a Polgármesteri Hivatal titkárságán ügyfélfogadási időben.

MICIMACKÓ JÁTSZÓHÁZ

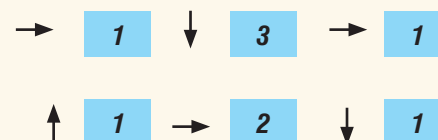
A új feladványunkhoz jó időtöltést kívánunk!

A helyes válasz beküldői között sorsolunk 3 db 32 cm-es szabadon választható pizzát amit a Rizzo Gastro Bar-ban lehet beváltani! A megfejtéseket január 15-ig kérjük a mende@mende.hu címre elküldeni, a nyerteseket e-mailben is értesítjük!

Hány lépés a kincs?

Kövessd az irányokat, amilyen számra lépsz, add össze a lépéseket!

start	2	5	6	9
1	4	3	0	10
3	1	4	6	7
2	8	3	9	

MEGHÍVÓ KÖZSÉGI KARÁCSONYRA

Az utolsó advent nem csak a negyedik gyertya meggyújtását, hanem a közös karácsonyi műsort is jelenti.

Az idei évben is nagy szeretettel hívunk és várunk mindenkit december 18. napján a Szent István parkba, ahol 16 órától az élő betlehemet lehet megtekinteni.

Terveink szerint ebben az évben is lehetőség nyílik a jászolban közös éneklésre, a karácsony szellemének közös felidézésére is.

Aldott karácsonyt!

Az Adventi gyertya meggyújtása után, 17 órakor kezdődik a község karácsonyi ünnepe a Szabadidőközpont nagytermében, ahol hagyományainkhoz híven színes előadásokkal várjuk mindazokat, akik szívesen töltik velünk a karácsonyt megelőző utolsó vasárnapot.

Kaszanyi József
polgármester

KARÁCSONYI KÜLÖNJÁRAT

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a község karácsonyi ünnepére való eljutás megkönnyítése érdekében külön buszjáratot indítunk. 2016. december 18-án 15²⁰-kor indul Pusztaszentistván – Jászótérről, 15⁴⁰-kor Dózsa György út végéről, este pedig 19⁰⁰-kor indul vissza a Polgármesteri Hivatal elől.